

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobce: **A. H**
T. H
zastoupeni Organizací pro pomoc uprchlíkům
se sídlem v Praze 9, Kovářská 4

proti
žalovanému: **Ministerstvu vnitra**
se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2017, čj. OAM-484/ZA-ZA12-ZA05-2016

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žaloba směřuje proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2017, kterým žalobci a jeho nezletilé dceři nebyla udělena mezinárodní ochrana podle §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

2. Jak žalovaný uvedl na str. 6 svého rozhodnutí ve věci, vycházel z hlediska důvodů pro udělení azylu zejména z výpovědi žadatele, jím doložených materiálů a dále z informací, které shromáždil správní orgán v průběhu řízení ohledně politické, bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ázerbájdžánu, které jsou součástí správního spisu. Jedná se o Výroční zprávu Human Rights Watch 2016 „Ázerbájdžán“ ze dne 27. 1. 2016, Výroční zprávu Amnesty International 2015/2016 „Ázerbájdžán“ ze dne 24. 2. 2016, Zprávy Freedom House „Svoboda ve světě 2016 – Ázerbájdžán“ ze dne 20. 6. 2016.

II. Žalobní argumentace

3. V žalobě žalobce namítal porušení zásad správního řízení, konkrétně §§ 2, 3, 50, 52 a 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, dále pak naplnění podmínek § 12, § 14 a 14a) zákona o azylu. V doplnění žaloby pak zástupce žalobců – Organizace pro pomoc uprchlíkům v Praze – namítal, že žalobce a jeho nezletilá dcera jsou pronásledováni jako sociální skupina ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. K tomuto dochází ze strany soukromých osob, problémy rodiny popsány následovně – v Norsku došlo k odebrání dcery matce po porodu, dítě se podařilo získat zpět, ale po návratu do vlasti matka dceru zavrhl na základě špatného psychického stavu a dokonce ji plánovala usmrtit. Žalobce uvádí, že dceru bila, na noze a ruce jí způsobila popáleniny, žalobce se snažil dceru chránit, brávil ji i do práce. Dvakrát se snažil vycestovat ze země původu, aby dostal dceru do bezpečí před její matkou a její rodinou, vždy po návratu přetrvávala obava, tak tomu bylo i po návratu z Norska, v r. 2009 musel ukrýt dceru u známého. Stav pronásledování vyústil dne 16. 4. 2009 do incidentu, kdy byl žalobce násilně unesen rodinou manželky, z auta se mu podařilo utéct, avšak aktéři ho chytili na veřejném prostranství a zbili. Vyhrožovali mu a žádali, aby nebránil matce v přístupu k dítěti, žalobce byl po útoku převezen do nemocnice, poté zjistil, že matka dceru získala a způsobila jí popáleniny. Manželčini příbuzní žalobce viní z jejího špatného psychického stavu, v důsledku jejich popsaného napadení dostal žalobce infarkt. V období, kdy se s dcerou ukrýval u známého, falšoval zaslání peněz z Norska, aby ho neohrožovali. Protože musel dceru ukrývat, nikdy neměl klid, dcera ani nemohla navštěvovat pravidelně školu z obavy, že bude odvečena k matce. Závěry žalovaného o ojedinělých incidentech, nedosahujících míry pronásledování považuje žalobce za nesprávné, když musel dceru ukrývat, je přesvědčen o naplnění potřebné míry intenzity psychického nátlaku. S odkazem na Úmluvu o právním postavení uprchlíků a Vídeňskou úmluvu o smluvním právu lze považovat za pronásledovanou sociální skupinu i rodinu. O závěrech žalovaného o problémech se soukromými osobami žalobce pochybuje, pronásledování lze vyvodit z žalobcovy minulosti a z toho, že manželka se léčí pro hysterickou poruchu osobnosti a příbuzní jej z tohoto viní. Újma žalobce i dcery dosahuje pronásledování a z tohoto též mají odůvodněný strach, neboť je odůvodněně možné. Potřebné změny v zemi původu nenastaly, trestněprávní orgány jsou k šetření domácího násilí pasivní a v zemi existuje korupce. Žalobce vyvinul úsilí se rozvést a zabránit manželce styku s dítětem, soud v zemi původu se odmítl tímto zabývat a žalobce se domnívá, že na soudce byl vyvíjen nátlak ze strany manželčiny rodiny. Tato je vlivná a napojená na prezidenta, což je důvodem pro to, že nebude odsouzena za utrpení dítěte. Její bratranec je ochrankou prezidenta. Zpráva Freedom House potvrzuje existenci zpolitizovaných soudních procesů a vysokou míru korupce. Domácí násilí konstatují podklady, judikát NSS (Azs 50/2008 ze dne 31. 10. 2008) pak řeší situaci, kdy se žadatel nemůže obrátit na místní policii o pomoc.

4. Dceři žalobce by měla být udělena doplňková ochrana, jejímž smyslem je poskytnutí subsidiární ochrany osobám, u nichž by bylo neúnosné, nepřiměřené či jinak nežádoucí požadovat návrat do země původu s ohledem na částečně jiné skutečnosti, nastávající v odlišném čase než v případě aplikace institutu azylu. Dceři hrozí, že se jí zmocní matka, která ji vystavuje násilí, žalobce má za to, že toto dosahuje intenzity mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení, matka sama se vyjádřila, že ji chce usmrtit (poukaz na výše uvedené skutečnosti). I kdyby se dcera vrátila do země původu a schovávala by se, žila by v konstatním strachu, že bude unesena (zde odkaz na čl. 6 odst. 2 Úmluvy o právech dítěte). Tato pak odkazuje v čl. 19 i na ochranu před veškerými formami fyzického a psychického násilí. Vycestování dítěte vidí žalobce v neposlední řadě i jako rozporné s mezinárodními závazky ČR, a to v souvislosti s nejlepším zájmem dítěte, neboť předešlé traumatizující zážitky brání dceři v návratu do země původu (čl. 20 téže Úmluvy). Správní orgán nebral v úvahu věk nezletilé a skutečnost, že se v ČR dostala do situace, která nebyla důsledkem jejího vlastního rozhodnutí a kterou nemohla reálně ovlivnit, v jejím nejlepším zájmu není návrat do vlasti, kde by se musela schovávat u známých a měla omezenou školní docházku, otec nemá v zemi původu dostatečné zázemí, je z chudé rodiny, na vízum mu přispěli bratr se sestrou. Matka nezletilé žádným způsobem na výživu dcery nepřispívá, naopak žalobci i dceři s rodinou vyhrožuje. Na druhé straně otec o dceru pečuje a zabezpečuje jí veškeré potřeby, včetně studia. Žalobce nepochybně, že žalovaný z důvodu minimalizace traumatizace dcery tuto nevyslechl, na druhé straně je však absence výsledku v rozporu s ust. čl. 12 Úmluvy o právech dítěte, kdy se správní orgán neseznámil s jejími názory a touhou setrvat v bezpečném a zdravém prostředí pro její vývoj v ČR, tedy nebylo přihlédnuto k jejímu negativnímu vývoji v případě návratu do země původu. K právu nezletilé na vzdělání žaloba připomíná, že dítě se obává únosu v případě normální docházky do školy, a to ze strany matky a jejích příbuzných.
5. K otázce doplňkové ochrany v případě žalobce žaloba poukazuje na možnost vystavení mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení ze strany manželky a její rodiny v případě návratu do země původu, když žalobce byl již takto jednou zbit a ponechán v bolestech na ulici. Ze strany příbuzných je mu stále vyhrožováno, incident se tak může opakovat. Nezletilá dcera splňuje podmínky azylu i doplňkové ochrany, alternativně je tak navrhováno sloučení rodiny. Žalobce navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení. K žalobě žalobce přiložil kopii zprávy MUDr. M. (praktická lékařka pro děti a dorost) ze dne 17. 10. 2016, kde se uvádí, že nezletilá má jizvu po spálenině na lýtku LDK a pravém předloktí, dle sdělení otce od popálení na kamnech, způsobeném matkou, dále předložil dvě listiny z r. 2015 o výše cit. diagnóze psychických potíží manželky.
6. V replice, soudu doručené dne 17. 5. 2017, žalobce uvedl, že žalovaný se nevypořádal s žalobní námitkou nejlepšího zájmu dítěte, v tomto směru se žalobce nemohl obrátit na orgány země původu, neboť aktér pronásledování – rodina psychicky nemocné manželky – by efektivně zabránil jakékoliv snaze věc řešit. V další replika opakuje již dřívější odůvodnění žaloby s tím, že vyjádření žalovaného považuje za účelové.
7. Dne 18. 4. 2018 doručil soudu zástupce žalobce přípis, nazvaný jako doplnění žaloby, v němž uvádí, kromě dřívější argumentace, že již dříve žádal žalobce o mezinárodní ochranu v jiných zemích, avšak jeho žádost nyní nelze posuzovat s odkazem na jeho neúspěch žádosti předešlé. Od té doby došlo ke změně okolností. Z důvodu změny

zdravotního stavu manželky byl žalobce nucen vycestovat ze země původu, neboť byl vystaven ohrožování ze strany rodiny manželky. K objasnění, proč nevyužil ochrany orgánů země původu, žalobce připomíná, že je potřebné v podobných situacích zohlednit charakter země původu žadatele, způsob výkonu státní moci, kdy v situaci důkazní nouze je nutné postupovat ve prospěch žadatele. Ohledně vnitřní ochrany by měl správní orgán zohlednit její reálnost, přiměřenost, rozumnost a smysluplnost, též osobní poměry žadatele a jeho bezpečnost při přesunu do bezpečné části země. Kvalifikační směrnice pak upravuje i účinnost ochrany před pronásledováním a to, že nesmí být dočasná – čl. 7 odst. 2. Napadené rozhodnutí přitom neobsahuje žádné hodnocení naplnění podmínek pro vnitřní přesídlení. K žalovaným uvedenému „izolovanému incidentu“, kdy byl zbit v r. 2009, žalobce uvádí, že takové hodnocení kvantitou aktu pronásledování není správné a v tomto odkazuje na rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 12. 2017, čj. 61 Az 1/2017, dle něhož v souladu s čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2011/95/EU postačí k naplnění pojmu pronásledování i jednotlivý akt násilného jednání. Žalobce má za to, že incident byl dostatečně závažný a vyvolal v něm odůvodněný strach z pronásledování. Bylo mu opakovaně vyhrožováno a byl vystaven fyzickému násilí. K pronásledování nezletilé pak připomíná i rozhodovací praxi Evropského soudu pro lidská práva musí být špatné zacházení prokázáno na základě informací o dané zemi, tedy, při aplikaci čl. 3 je nutné posoudit vystavení určité skupiny obyvatelstva špatnému zacházení, toto žalovaný neučinil, špatné zacházení s nezletilou nemohl vyloučit.

III. Vyjádření žalovaného

8. Z písemného vyjádření správního orgánu ze dne 19. 4. 2017 plyne, že popírá oprávněnost žaloby, odkazuje na obsah správního spisu, a to zejména žádost žalobce o mezinárodní ochranu, protokol o pohovoru a obstarané informace o zemi původu. Žalobou napadené rozhodnutí žalovaný považuje za souladné se zákonem o azylu i správním řádem, ve věci byl zjištěn skutečný stav, případ byl posuzován ve všech souvislostech a žalovaný se zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu řízení uvedl. V průběhu řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou problémy s manželkou a matkou nezletilé dcery, potažmo s jejími příbuznými, kteří by měli žalobce po jeho návratu ohrozit, neboť mu dávají za vinu psychické problémy manželky. V důsledku toho by byla ohrožena i dcera žalobce, která se měla v minulosti opakovaně stát obětí násilí ze strany matky.
9. Žalovaný uvádí, že žalobce s nezletilou dcerou cestoval vlakem do města Kenze dne 27. 12. 2015, 28. 12. přiletěli do Istanbulu a odtud pokračovali do Prahy. Poté cestovali přes Brusel do Norska. 29. 12. požádali v Norsku o azyl a následně v rámci Dublinského nařízení přiletěli dne 24. 5. 2016 do Prahy. Až do Norska cestoval žalobce s cestovním dokladem a českým vízem, stejně jako dcera. Ohledně předchozích pobytů v zahraničí žalobce uvedl, že v letech 2003 – 2005 pobýval v Norsku, následně v r. 2005 ve Švédsku, v letech 2008 – 2009 opět v Norsku, v letech 2011 – 2013 ve Švédsku a v r. 2013 ještě dva až tři měsíce v Dánsku. Zmíněné cesty s ním po narození absolvovala i dcera. Kromě toho ještě žalobce cestoval bezvízově do Ruska a na Ukrajinu. O mezinárodní ochranu žádal v minulosti již čtyřikrát, a to v Norsku a ve Švédsku.
10. Po provedeném správním řízení nedospěl žalovaný k závěru, že by otec s dcerou mohli pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů, uvedených v § 12 písm. b)

zákona o azylu, tedy, z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávání určitých politických názorů, či že by jim takové nebezpečí hrozilo v případě návratu do vlasti. Důvody tohoto ustanovení jsou vymezeny taxativně, tedy jim žádné jiné nelze podřadit. Žalobce a jeho nezletilá dcera opustili vlast kvůli problémům s manželkou – matkou, resp. jejími příbuznými, v souvislosti s psychickými problémy, kterými trpí, dle názoru příbuzných, z viny žalobce. V tvrzených důvodech tak žádným způsobem nefiguruje prvek, podřaditelný pod § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný zdůrazňuje, že se jedná o problémy se soukromými osobami, nikoliv se státními orgány Ázerbájdžánu, žalobce vycestoval bez dostatečné snahy vyhledat pomoc u kompetentních orgánů státu. Násilný incident, který žalobce popsal, se odehrál v r. 2009 a poté se již neopakoval, i když žalobce v zemi původu pobýval až do r. 2011 a následně od r. 2013 až do odjezdu v r. 2015. Incident tak ani teoreticky nesplňuje míru pronásledování především vzhledem ke skutečnosti, že se taková situace stala pouze jednou, přestože žalobce následně v zemi pobýval.

11. Na základě výpovědi žalobce lze konstatovat, že v současné době netrpí ani on, ani jeho dcera žádnými zdravotními problémy, které by odůvodňovaly udělení humanitárního azylu, žalobce prodělal v minulosti infarkt, v současné době ale označuje svůj zdravotní stav jako dobrý, u jeho dcery rovněž nelze konstatovat problémy, které by závažností odůvodňovaly takové udělení.
12. Žalovaný dále uvedl, že žalobce se v r. 2008 rozhodl, že bude svoji dceru bránit proti násilnému chování manželky, odjel do Norska, kde podal žádost o mezinárodní ochranu, tato mu nebyla udělena, v lednu r. 2009 se vrátil a do dubna se schovával, v dubnu se vrátil k manželce. Dne 16/4 2009 pro něj přijeli příbuzní manželky, naložili ho do auta, když uviděl zbraň, z auta vyskočil. Dne 21. 4. 2009 se dozvěděl, že matka dceru popálila na ruce. Situace útoku se již neopakovala, a to přesto, že žalobce vlast následně opustil až v r. 2011, kdy podal žádost ve Švédsku. Po neúspěšné žádosti se s dcerou vrátil až v r. 2013. Pobýval v okrese Geogčaj u švagra své sestry. Během svého posledního pobytu ve vlasti po r. 2013 žalobce pracoval a dcera byla doma, protože měla jiné trvalé bydliště, nebylo možné, aby školu navštěvovala oficiálně. Žalobce ve své výpovědi uvedl, že na jaře 2015 podal žádost o rozvod, po jisté době mu zavolali ze soudu a řekli, že soud může pokračovat až poté, co se psychický stav jeho ženy zlepší. Ač se účastí u soudu manželka a příbuzní dozvěděli o jeho návratu do země původu, nedostal se až do vycestování – v prosinci 2015 – do jakéhokoliv problému, přestože tvrdí, že příbuzní manželky ho hledali a chtěli ho zabít. Z popsaných okolností má žalovaný za to, že žalobce ani jeho dcera nejsou ohroženi vážnou újmu v případě návratu do vlasti. Žalovaný zde argumentuje tím, že žalobce sám kontaktoval soud s úmyslem se rozvést, i přes tvrzené problémy s příbuznými manželky pobýval s dcerou v Ázerbájdžánu až do prosince 2015 bez problémů (i když jejich přítomnost byla od jara známa), žalobce tak od r. 2009 pobýval ve vlasti bez problémů. Jím popisované problémy s rozvodovým řízením nelze považovat za vážnou újmu, dle jeho tvrzení bylo soudní řízení přerušeno, nevyužil však žádné opravné prostředky.
13. Žalovaný nespornuje, že považuje situaci žalobce a jeho dcery s ohledem na násilné chování manželky za závažnou, případný rozvod či odebrání dcery z péče matky za problematické, tyto problémy však nemůže podřadit pod hrozbu vážné újmy dle příslušných ustanovení zákona o azylu. S odkazem na informaci IOM z prosince 2015 by se měl žalobce po návratu soustředit na to, aby měl v pořádku osobní doklady, zejména

občanský průkaz, který je důležitý mj. pro přístup ke zdravotní péči. V Ázerbájdžánu jsou fungující úřady pomáhající hledat práci, působí zde mnoho mezinárodních organizací a neziskových organizací, včetně těch, které se specificky zabývají pomocí dětem. Tyto může žalobce po návratu kontaktovat a konzultovat s nimi problémy, vztahující se k jeho dceři. Po zhodnocení výpovědi žalobce o okolnostech jeho odjezdu, pobytu ve vlasti a posouzení hlavních motivů odjezdu, i obstaraných aktuálních informací žalovaný nedospěl k závěru, že by žadatelé byli ohroženi v případě návratu do vlasti přímým a bezprostředním nebezpečím vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Z obsahu spisu je patrné, že se žalobce částečně domáhal práv u státních orgánů (rozvod), což však neznamená, že využil všechny dostupné prostředky (policie, sociální úřady a péče o dítě), či že by mu příslušné orgány odmítly pomoc nebo by dokonce nefungovaly.

14. Správní orgán upozorňuje, že legalizaci pobytu nelze považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany, právní úpravu pobytu cizinců na území České republiky obsahuje zákon o pobytu cizinců na území České republiky, jehož institutů může žalobce i pro své dítě využít a jehož zákonné instituty nelze nahrazovat udělením mezinárodní ochrany. Navíc s přihlédnutím, že žalobce byl již několikrát v případě azylu neúspěšný. Žalovaný poukazuje i na skutečnost, že v průběhu řízení žalobce neprokázal, že by v zemi původu aktivně a cíleně uplatňoval svá konkrétní politická práva a svobody, tím méně se pak podařilo prokázat, že za politickou činnost byl ve své vlasti pronásledován, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě jeho návratu do země původu (nářky nad korupcí nepostačí). Taxativní podmínky zákona o azylu tak nebyly naplněny, řádně je odůvodněno i neudělení azylu z humanitárních důvodů a doplňkové ochrany. Podkladové informace byly relevantní a dostatečné, jejich doplnění žalobce nenavrhoval. Své rozhodnutí žalovaný považuje za souladné se zákonem o azylu i správním řádem a navrhuje zamítnutí žaloby.

IV. Posouzení věci krajským soudem

15. K jednání soudu, nařízenému na 23. 4. 2018, se zástupce žalobce omluvil, uvedl, že souhlasí s projednáním věci v nepřítomnosti, žalobce, řádně předvolaný, se nedostavil. Soud konstatoval podstatné skutečnosti ze správního spisu, jak uvedeno dále, pověřená pracovnice žalovaného plně odkázala na písemné vyjádření ve věci a navrhla zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
16. Ze správního spisu plyne, že žalobce poskytl žalovanému dne 27. 5. 2016 údaje k žádosti o mezinárodní ochranu. Uvedl, že je státním příslušníkem Ázerbájdžánské republiky, pas svůj i dcery zahodil v Norsku. Oba jsou ázerbájdžánské národnosti, islámského vyznání, v letech 1999 – 2005 byl žalobce členem Ázerbájdžánské demokratické strany. Je ženatý, manželka a dvě děti žijí v Baku, dcera Turkan je s žalobcem zde. Do Prahy cestovali v prosinci 2015 přes Istanbul letecky, poté přes Brusel do Norska, kde 29. 12. požádali o azyl. V rámci Dublinu pak přijeli 24. 5. 2016 do Prahy. O mezinárodní ochranu žádal žalobce v Norsku v letech 2003, 2008 a 2015, ve Švédsku 2011. K zdravotnímu stavu žalobce uvedl, že měl v r. 2009 infarkt, dcera trpí problémy se zuby a nočním pomočováním. K důvodům svých žádostí o azyl pak uvedl, že je vzdělaný člověk, byl politicky aktivní, nemohl žít v zemi, kde je hrozná situace, je tam velká korupce. Měl malé děti, musel se o ně starat. V zemi původu není žádná budoucnost.
17. V rámci pohovoru dne 27. 5. 2016 žalobce uvedl, že se vyučil svářečem, ale toto nedokončil, v Baku vystudoval stavební inženýrství v letech 1993 – 1999. Po r. 1999 začal podnikat, prodával obuv a jezdil obchodně po zemích bývalého Sovětského svazu. Po r. 1993 byl Jabrayil okupován, žil již v Baku, kde bylo mnoho uprchlíků. Posledních deset let žili v obci Buzovna. Jednalo se o nedostavěný dům, příbuzní ho dostavěli a žalobce tam využíval třípokojový byt. Manželka a děti tam žijí, povídá se, že by jim konečně měli dát jiné bydlení. Jeho matka zemřela v r. 2016, otec již dávno. Sestra žije v Baku v azylovém domě a dva bratři poblíž Baku jako běženci. Žalobce uvedl, že je s dcerou v nebezpečí, dcera byla po porodu matce odebrána a vrácena až po 8 měsících, nenašla si k ní cestu, nemá ji ráda. Manželka je z bohaté rodiny, pochází z Autonomní republiky Nachčevan, z níž pochází i prezident. Lidé z této republiky jsou bohatí, všichni jsou úředníci, zastávající různé funkce. Bratranec manželky pracuje jako ochranka prezidenta Alijeva. Žalobce poté popsal, jak žili v Norsku v r. 2003, odjeli do Švédska, když se vrátili, manželka byla v 9. měsíci druhého těhotenství. Když plácla syna, zaměstnanci střediska to viděli a označili ji za agresivní, rozhodli, že jim odeberou děti. Byl připraven scénář, aby jim mohli děti odebrat, trvalo to 8 měsíců, pak soud vyhráli. Důsledkem je to, že manželka je psychicky nemocná, dceři ubližovala, bila ji a spálila na noze, vyhrožuje, že ji zabije. Žalobce ji brání a manželka a její rodina mu vyhrožují. Po smrti otce si prezident jejich rodinu jako ochranku ponechal, bratranec manželky je známý, všude ho doprovází. Poté, co ho rodina v r. 2009 zbila, dostal žalobce infarkt. Ázerbájdžán je země, kde nefunguje zákon, když chce někdo někoho zabít, udělá to a nic se mu nestane. V lednu mu volal bratr a říkal, ať se nevrací, že ho zabijí. Má strach o dceru, proto jezdí sem a tam a je bezradný. Podrobně popsal situaci, která v Norsku vyústila v odebrání dětí, kdy manželku chtěli zavřít do bláznince, když porodila, bylo vše připraveno, sebrali jí dceru a vrátili až za 8 měsíců. Zničili jim život, manželka se z toho zbláznila a nechce dceru přijmout. V Norsku platil advokáta, chtěl to znovu otevřít u soudu, ale poslali ho do ČR. Po návratu v r. 2005 manželka v noci křičela, že chce vrátit dceru, pochopil, že není v pořádku, určili jí diagnózu, občas ji

hospitalizovali, ale dceři ubližovala. Manželčini bratři ho přepadli, zbili. Podal žádost o rozvod, ale soud je nerozvedl. Na policii jít nemohl, jak by řekl něco proti, hned ho zlikvidují. Kdyby ho nechtěli zabít, tak by tam zůstal. V r. 2013 po návratu žil u švagra sestry, dcera má zkažený život, nikam nechodila, ale nemohl takhle žít věčně, tak se rozhodl, že zase odjedou. V Ázerbájdžánu se děti bijí, je to běžný jev, ale manželka používá hrubé násilí, dva měsíce se léčí, stav se zlepšil, ale pak stále spí. Když dceru uvidí, chová se zběsile. Když žili v Geogčaji, učila se dcera neoficiálně, oficiálně by mohla chodit do školy jen u matky. Když se chtěl v květnu 2015 rozvést, sdělili to manželce, na soudu se ho ptali, proč se chce rozvést, byla tam manželka a její sestra, dali jim tři měsíce lhůtu. Její příbuzní ho hledali, volali také ze soudu, že to zmrazili, že manželka je nemocná a nejdříve se musí vyléčit. Pak se dozvěděl, že zastavení případu mají na svědomí její příbuzní. Žalobce dále uvedl, že byl ohrožen jeho život, i dcery, musel ale sehnat peníze, jedno vízum stojí 1500 USD, je nutné vyřídit různá potvrzení a doložit příjem. Nyní si myslí, že je s dcerou v Norsku. K dotazu, jaký důvod měl k žádosti o azyl v r. 2003, žalobce uvedl, že příbuzní, bratři ženy, byli u moci, on byl uprchlík z chudé rodiny, viděl ty rozdíly. Vstoupil do strany, v r. 2000 měl nabídku od bratrů ženy k práci, ale chtěl se o rodinu postarat sám, musel by stále poslouchat, jak mu pomohli. Měl kamaráda v Norsku, ten mu vychvaloval tamní poměry, proto sbalil rodinu a jel. Uváděl, že v zemi původu vládne mafie, všichni kradou. V r. 2008 měl předseda strany přijet z Ameriky a účastnit se voleb, ale bál se. Demonstrace strany byly rozeznány, i on byl na videu, ale jemu by nic neudělali, dokud byl s příbuznými zadobře. Žalobce uvedl, že ten, kdo má moc, má sílu, on byl zbit.

18. Dne 28. 12. 2016 byl žalobce seznámen s podklady, které správní orgán shromáždil za účelem posouzení jeho situace a uvedl, že na předloženém CD jsou příbuzní jeho ženy, kteří pracují v prezidentově ochraně, tito mu vyhrožují zabitím, protože jeho žena je psychicky nemocná, zbláznila se, chce dceru zabít, i jeho chtějí zabít. Dcera se matky nesmírně bojí, nechce ji už vidět, matka jí způsobila zranění. On měl infarkt, stále jsou ohroženi na životě.
19. Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal.
20. Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
21. V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení

o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

22. Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje
- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
23. V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem
- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
 - b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
 - c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
 - d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11
24. Soud po projednání a přezkoumání věci konstatoval, že v rozhodnutí ze dne 12. 1. 2017 se žalovaný vypořádal s odůvodněním, jak bylo ve správním řízení naloženo s důkazy, předloženými žalobcem, na str. 6 – 7, kde správní orgán konstatoval, že fotografie a videa nemohou samy o sobě potvrdit jakékoliv ohrožení žalobce a jeho dcery, nebyly překládány ani lékařské zprávy a materiály o incidentu v Norsku, a to z důvodu hospodárnosti, kdy žalovaný přijal žalobcem tvrzené skutečnosti. Uvedené odůvodnění soud považuje za logické a dostatečné.
25. K ustanovení výše cit. § 12 písm. a) zákona o azylu soud plně souhlasí s odůvodněním žalovaného, který konstatoval, že žalobce v průběhu řízení neuvedl žádnou skutečnost, z níž by bylo možné dovodit, že byl v zemi původu pronásledován z důvodu své politické příslušnosti, za uplatňování politických práv a svobod, soud pak doplňuje, že taková argumentace se nenachází ani v žalobě. Podmínky tohoto ustanovení tedy nesplňuje ani otec – žadatel, ani jeho nezletilá dcera.

26. Žaloba naopak namítá obavy žalobce, které by měly spadat pod podmínky, upravené ust. § 12 písm. b) tohoto zákona. Zde soud konstatuje, že odůvodnění žalovaného je poněkud strohé, na str. 7 – 8 uvádí, že žadatelé nesplňují podmínky tohoto zákonného ustanovení zejména z těch důvodů, že jimi tvrzené obavy mu nelze podřadit, neboť se jedná o problémy se soukromými osobami, nikoliv státními orgány Ázerbájdžánu, s tím, že žadatelé se nijak nebránili vyhledáním pomoci u kompetentních orgánů státu a vycestovali. Navíc, žalobcem uváděný incident se stal jednou v r. 2009, za celou dobu jeho dalšího pobytu v zemi se neopakoval, nemohl tedy ani teoreticky naplnit potřebnou míru, která by pod ustanovení byla podřaditelná. Poté žalovaný připomíná problematickou situaci v zemi původu, plynoucí z pohledu nevládních organizací, avšak uváděné podklady hovoří v tomto smyslu zejména o nakládání s členy opozice a vystupování proti občanské společnosti. Též zmiňuje skutečnost, že to, že v určité zemi existuje ne zcela demokratický režim, a zákony jsou zneužívány v prospěch některých osob, ještě nemůže znamenat, že kterýkoliv občan takové země je tomuto negativnímu vlivu přímo či zprostředkovaně vystaven. Zde soud doplňuje, že žalobce pouze uvedl, že podal žádost o rozvod, při jednání byla přítomna manželka a její sestra, z jeho výpovědi lze dovodit, že jednání bylo odročeno na tři měsíce, a to z důvodu manželčina nedobrého zdravotního stavu. Zde žalobce vypověděl, že jistě šlo o intervenci jejich příbuzných, nicméně soud musí připomenout, že i v českém rodinném právu je snahou soudů v případě manželství, které má tři děti, manžele usmířit a provést alespoň pokus o jejich další rodinné soužití, tedy, pokud např. manželka nesouhlasí s rozvodem, jistě by i český soud nerozhodoval v popsaném případě většinou v tzv. prvním stání. Žalobcova argumentace je tak zcela lichá, když nevyčkal dalšího řízení, neobrátil se ani na žádný jiný úřad s žádostí o vyřešení dceřiny otázky a místo toho opustil zem původu. Popsaný „problém“ tak zcela jistě nemůže vést soud k závěru, že je důvodem pro udělení některého z taxativně popsaných důvodů mezinárodní ochrany v zákoně č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění. Doplnění žaloby poukazuje na definici pronásledování, upravenou § 2 odst. 4 zákona o azylu s tím, že nikdy neměli klid a musel dceru ukrývat, avšak za celou dobu správního řízení se nezmínil, že by vyhledal jakoukoliv adekvátní pomoc státních orgánů, sociálních orgánů země původu, že by se obrátil na příslušné orgány, jejichž úlohou je podobné problémy řešit. Předjímá, že by mu adekvátně nepomohly, neboť manželčini příbuzní mají vlivné známosti. Pokud žaloba namítala, že v zemi původu neexistují instituce, na které by se oběti domácího násilí mohly obracet, a to v souvislosti s domácím násilím na dětech, je potřebné vidět, že jednak je namítaný podklad z r. 2011, jednak žalobce, jako osoba zletilá a zákonný zástupce dcery, na které měla její matka používat násilí, měl jistě možnost se obrátit minimálně na orgány policie, případně věc řešit žádostí o rozvod a svěření dcery do péče. Žádný institucionální pokus o řešení svého problému však neučinil. V podkladových zprávách je zmiňován nedobrý stav v soudnictví, zejména však v souvislosti s politickou opozicí, též korupce, která v zemi panuje, nicméně pokud žalobce ani nepodnikl žádný pokus dovolat se institucionální pomoci, nemůže obecně žádat o mezinárodní ochranu z důvodu pronásledování v jeho nutné míře ze strany soukromých osob. Pokud jsou jeho informace pravdivé, byl jednou fyzicky napaden příbuznými manželky, což jistě nemůže být důvodem udělení azylu, jehož podmínky jsou taxativně v ust. § 12 stanoveny (jak uvedeno shora), neboť v takovém případě není naplněna, jak žalobce správně zhodnotil, potřebná míra a četnost útoků, jednak nejsou naplněny ani podmínky důvodu rasy,

pohlaví, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině či zastávání určitých politických názorů. Žalobci nesplňují podmínky § 12 zákona o azylu.

27. Krajský soud konstatuje z průběhu správního spisu a vydaného rozhodnutí ve věci, že žalobci nenamítali naplnění podmínek ust. § 13 či § 14b) zákona o azylu, neboť nesdělili, že by v České republice byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků, podmínky udělení mezinárodní ochrany jak formou azylu, tak ochrany doplňkové z důvodu sloučení rodiny nejsou naplněny.
28. K podmínkám udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu soud uvádí, že odůvodnění nesplnění těchto podmínek žalovaným je dostatečné, správní orgán uvedl, že podmínky, hodné zvláštního zřetele neshledal, zdravotní stav obou žadatelů je uspokojivý a není naplněna ani skutečnost vysokého věku. Žalobce se po celou dobu, o níž v průběhu správního řízení hovořil, o dceru staral a není důvod předjímat, že by tak nemohl řádně činit i v budoucím období. Žalovaný zde nijak nevybočil z mezí řádného správního uvážení a soud též konstatuje, že žalobce v doplnění žaloby žádné věcné námítky proti odůvodnění zamítavého stanoviska ohledně humanitárního azylu nevznášel.
29. Žaloba namítá pochybení žalovaného v případě neudělení doplňkové ochrany, žalobci s ohledem na to, že mu hrozí vystavení se nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení ze strany rodiny manželky, obává se, že by se mohl zopakovat incident z r. 2009. Alternativně pak se případně dovolává § 14b) pro případ, že by byla ochrana udělena dceři, která je na něm emocionálně, materiálně i sociálně závislá. V případě dcery pak hrozí, že by se jí mohla zmocnit matka, která ji vystavuje násilí, které dosahuje intenzity mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení a chce ji usmrtit, namítá nejlepší zájem dítěte, upravený Úmluvou o právech dítěte a Chartou základních práv EU. Pokud by se žalobci navrátili, museli by se skrývat a dcera by měla omezenou docházku do školy. Žalovaný se ve svém rozhodnutí ze dne 12. 1. 2017 s výpovědí žalobce v tomto směru vypořádal tak, že žádnou z podmínek cit. ustanovení neshledal, popsal pobyty žalobce v zemi původu od r. 2008, uvedl, že žalobce v Norsku v r. 2008 neúspěšně žádal o mezinárodní ochranu a popsal prakticky jediný fyzický incident s příbuznými manželky v r. 2009. Žalovaný konstatoval, že do opuštění Ázerbájdžánu v prosinci 2015 pobývali žadatelé v zemi původu bez problému, ačkoliv jejich příbuzní z žádosti o rozvod o jejich přítomnosti museli být zpraveni. Z takto popsané situace nemohl ani soud dovodit naplnění podmínek hrozby vážné újmy, vyjádřené zněním ust. § 14a) v odst. 2 pod písmeny a) – d). Je na žalobci, aby, pokud jsou jeho informace a sdělení o situaci v rodině pravdivé, věc řešil po příjezdu do země původu adekvátně problému, který je jednoznačně soukromý a odvislý od přístupu k jeho řešení ať již cestou privátní dohody, či vyřešení situace za pomoci příslušných státních orgánů. Žalobce zmínil, že manželka na dceru a její výživu nepřispívá, sám však vůbec nesdělil, jak on přispívá na životní potřeby svých synů a jak se manželka stará o další dvě děti. Je jisté v zájmu celé rodiny, aby její vztahy byly vyřešeny ku prospěchu všech nezletilých potomků, řešení cestou mezinárodní ochrany však soud nespátňuje jako potřebné a věcně správné. K takovému řešení jsou příslušné orgány země původu, v České republice je to pak případně zákon o pobytu cizinců, jehož instituty lze využít, jak správně uvedl i správní orgán. V daném případě je především na rodičích, aby svým dětem zabezpečili prostředí, které je jejich věku a potřebám vhodné, žalobce má možnost v zemi původu využít pomoci orgánů, které žalovaný citoval na str. 11 svého rozhodnutí

ve věci. Námitku o tom, že by se mohla manželka žalobce dcery zmocnit, uvádí žalobce v žalobě takto poprvé, z jeho výpovědi takový fakt nevyplynul a soud je toho názoru, že toto žalobní stupňování problému je účelové.

30. Krajský soud po přezkoumání a projednání věci dospěl k závěru, že taxativně upravené podmínky §§ 12 – 14b) zákona o azylu žadatelé nesplňují, z výpovědi žalobce plynou důvody, které mají adekvátní řešení pouze v zemi původu a soud proto považuje žalobu za nedůvodnou, proto ji s odkazem na ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl. Soud souhlasí s odůvodněním žalovaného, který v příběhu žalobce nespátřil ani tíží azylově relevantního pronásledování, ani hrozbu azylově relevantní vážné újmy, toto odůvodnění rozvedl, ostatně též zdůrazňuje, že ani v Norsku či ve Švédsku nebyl žalobce se svými žádostmi o azyl úspěšný.

V. Náklady řízení

31. Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když ve věci úspěšný správní orgán náhradu nákladů řízení neúčtoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 23. dubna 2018

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně